

Хай славиться у ві-
ках героїчний радян-
ський народ — будів-
ник першого на зем-
лі комуністичного су-
спільства!

(Із Закликів ЦК
КПРС до 59-ї річни-
ці Великої Жовтне-
вої соціалістичної
революції).

Рік видання XVII
№ 128 [2232].

ВІВТОРОК,

26

ЖОВТНЯ

1976 року

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДІЖНИЙ КОДІНЬ

Орган Кіровоградського обкому АКМУ
ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

На порядку денному

КОЖНА ДРУГА — ТВОЯ

15 жовтня — 15 грудня

ТРИВАЄ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ УДАРНИЙ
МОЛОДІЖНИЙ ДВОМІСЯЧНИК ПО ЗБИРАННЮ
ЛОМУ ЧОРНИХ МЕТАЛІВ

Часом, несучи до школи повівчене залізничця, що свою
роботу ти оцінюєш просто: «Сказали — приніс», «Ще при-
несу, як скажуть». І пригадуєш велику розбиту шестиріну
у біч дороги, яка веде тебе додому. Знаєш, що з принесе-
ного тобою металолу виплавлять сталь, виточать кілька
якнхось там гайок. Подумаєш... Ог якби виготовили по-
вненький Т-150!

Зупинись! Візьми ту шестиріну і здай на приймальний
пункт. Вийде Т-150, якщо ти і всі з тобою принесуть того
диш більше, ніж «сказали». Бо з 49,8 мільйона тонн сталі,
яку має виробити металургійна промисловість України в
першому році десятиї п'ятирічки, кожна друга тонна ви-
плавляється з металолу. Чуєш? Кожна друга тонна!

Отже, якщо ти очолюєш первинну, постав це питання на
комсомольських зборах. Проведи їх так, щоб твоє перекон-
ливе слово знало в душі кожному членові спілки, покли-
кало до дії. Знай, чим більше буде сьогодні зібрано цінної
сировини для металургійної промисловості, тим більше
шансів матиме кожен з твоїх друзів завтра сісти за кермо
повненького трактора чи автомобіля. І покличе приклад
старших. Рептом вийдуть переможцями у змаганні «Хто
більше?» юні піонери. Вони ж бо всюдисущі.

Треба поспішати. Адже до 15 грудня ти і твої ровесни-
ки всієї Кіровоградщини мають зібрати 1000 тонн металоло-
му. Розкажи про це своїм друзям. Особистим прикладом за-
лучай юнаків і дівчат, піонерів і школярів до участі в рес-
публіканському ударному двомісячнику по збиранню мета-
лोलому.

УРОЖАЙ-

76

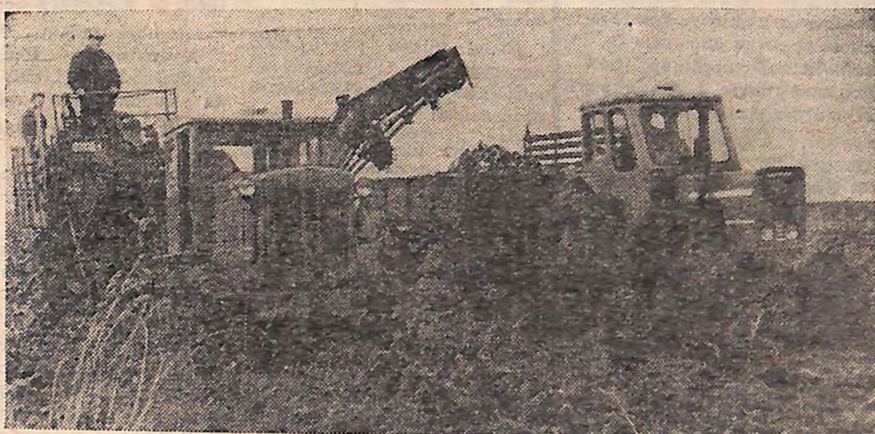
Він вклав у це поле
стільки своєї душі,
теплоти серця і надії!
Рівно стільки, скільки
кожен хлібороб навесні
вкладає в кожен зерни-
ну, висівуючи її в пухку,
розбубнявілу від талих
дощів, землю.

А скільки на цій буря-
ковій плантації його,
ланкового механізованого
ланки по вирощуванню
цукристих комсомольця
Павла Прищепи, надій!
А скільки радості! Ще б
не радіти, коли сам, ось
цими, мозолястими ру-
ками, виростив по 300
центнерів коренів на
гектарі при зобов'язан-
ні 180.

І сьогодні одна турбо-
та у буряководів першої
тракторної бригади кол-
госпу імені Карла Марк-
са — не залишити в по-
лі жодного кореня.

Завзяття увінчується
успіхом — з площі 170
гектарів залишилося зі-
брати 20. У бригаді май-
же одна молодь.

— Дружно трудяться
хлопці, — ділиться радіс-
тю молодий бригадир,
член Петрівського райко-

ПОРУЧ ДРУГ-СУПЕРНИК

му комсомолу Микола Куш. Його
радість можна зрозуміти. Комсо-
мольці Віктор Скринник, Сергій
Скаліга, Микола Півторацький та
інші працюють у полі не знаючи
ні втоми, ні відпочинку. Тільки
встигай підсумки змагання підби-
вати. Агітатор, молодий комуніст
Олександр Лабзін, заповнюючи на
тракторному стані стенд «Хто сьо-
годні попереду», знову напише
ім'я комбайнера Павла Прищепи.
Павло лідирує у змаганні. Щодня
впорує 8—10 гектарів поля. Май-
же дві норми дає. До смеркання
працює агрегат комсомольця. Га-
рячкуватий, неспокійний, Павло
сам трудиться ударно і не байдужий,
коли у когось щось не ла-
диться.

Ось на якусь хвилину зупинився «чу-
жий» трактор, і Павло біжить до Іва-
на Івановича Маліна, запитує, в чому
справа, засукує рукава і допомагає.
Нюки приїде ремонтна лугучка, вони
розберуться, що до чого, і подадуть

самі. Інакше не можна. «Другом до
суперника приїди» — під таким деві-
зом працюють молоді механізатори. І
наймолодшого члена колективу Мико-
лу Півторацького, який помічником
комбайнера став із шкільної партії,
хлопці вчать не тільки механізатор-
ської майстерності, а й оцього оми-
ня — прихилити другом до суперника.
Допіна працюють агрегати. Допіна
чергує волій навантажувача, молодий
комуніст Григорій Комішов. І не в об-
разі механізаторам вважає, що його
ліянка роботи найважливіша, бо ро-
боту можна залишити тільки тоді, коли
в нічний рейс вирушить остання авто-
машинка з коренями.

Закінчуються «солодкі жнива». З-
кінчується зоряний час буряко-
водів. Сіється перший, такий не-
сподівано ранній, сніг нової зими.
Натруджено гуде трактор Т-150,
де за кермом комсомолець Ан-
дрій Продан. Натруджено, бо це
ж глибока оранка. Глибока оранка
під майбутній урожай цукрових
буряків.

На фото: останні гайки.
Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

Позаються в колективі Олександрівської швейної фабрики. Швачка-мотористка Ніна
БЕХОВСЬКА (на фото — зліва) і бригадир змін Валентина СТОРОЖЕНКО завоювали автори-
тет товаришів ударною працею. Зміни закладання Ніна і члени бригади її подруги виконують на
108—110 процентів. Активну участь беруть дівчата у громадському житті фабрики.

Фото Р. ГРАНОВСЬКОГО.

І ПРИХОДЯТЬ НОВІ ТУРБОТИ

ЗВІТИ І ВИБОРИ
В КОМСОМОЛІ

Вони очолюють
первинні

Олександрові все здавалося, що ро-
бота йде надто повільно. А члени журі
конкурсу на кращого по професії не
могли відірвати очей від його чітких,
упевнених рухів, коли він формував дво-
тонну плиту перекриття. І тільки після
того, як він закінчив усі операції, напру-
ження трохи спало. Нагородою були
слова знатного бригадира М. С. Кувши-
нова:

— У хлопця ж золоті руки! Хоч сьо-
годні взяв би до себе у бригаду.

Олександр Вершингора став тоді пере-
можцем конкурсу. Перші поздоровлення
приймав від снілчан формувального це-
ху, де він секретарем комсомольської ор-
ганізації. Ще до початку змагання всі
були впевнені в його успіху. І Олександр
не підвів.

Без доброго ватажка комсомольське
життя колективу потухне. Цю переві-
рену часом істину нерідко згадує секре-
тар комітету комсомолу заводу буді-
вельних конструкторів світловодського ви-
робничого об'єднання «Дніпроенерго-
будіндустрія» Федір Кришан. Навчє й
непогано працювала молодь у форму-
вальному, а от внутрішнікова робота,
вважайте, не велася зовсім. Навіть член-
ські внески платили нерегулярно.

Не скажеш, що з приходом на завод
Вершингори так усе відразу й змінилось.
Спершу привернув до себе юнаків і дів-
чат своєю відданістю роботі. Поруч
Олександра не можна працювати просто
так, аби відбутися зміну. А це — не да-
вала йому спокою ота байдужість де-
яких. Комсомольська організація цеху
невелика, цікава справа знайдеться кож-
ному.

Секретарем обрали його на перших же
звітно-виборних зборах. І виявилось, що
не такі вже й байдужі вони, хлопці і
дівчата з формувального. Суботник
провести — з охотою, в кіно піти всім
разом — теж не проти.

Якось Олександр зацікавився, чому
формувальник Іван Жуїков досі не в
комсомолі. Непоганий виробничник, з
дисципліною у нього в порядку, а ось
громадська активність... Усе ж мав на-
дію: задумався юнак. І той сам піді-
йшов до секретаря:

— Знаєш, Сашко, писатиму заяву. Ви-
рішив твердо після нашої розмови.
Приймете?

Так у кожного: свій характер, свої
інтереси, а він, секретар, не має права
забувати ні про кого. З носіїв цих ха-
рактерів складається організація, ко-
лектив.

Комсомольці цеху стали на ударну
вахту, присвячену 60-річчю Жовтня.
Головна турбота — працювати без браку.
Про це й на зборах говорили недавно.
Членам редколегії стіннівки «КП» Во-
лодимирові Черняку і Володимирові
Стусю про їхні обов'язки нагадувати не
доводиться — тільки появився брак, бе-
руться за олівці. А коли стіннівка готова,
йдуть до секретаря: чи схвалити?

Щодня Олександр аналізує роботу мо-
лоді. Минулого місяця цех дан понад
план більше сорока кубічних метрів
виробів. Але ж п'ятирічка лише почала-
ся, тож заспокоюватися не час. Ще
стільки справ попереду. І приходять до
нього нові турботи.

В. СОКУРЕНКО.

М. Світловодськ.

НА УДАРНИХ БУДОВАХ
П'ЯТИРІЧКИ

БАМ: наступ по всій трасі

На безіменній сідловині станогового хребта, що на межі Якутії і Амурської області, прогримів останній вибух. На цій ділянці траси Тинда — Беркаїт, яка прокладається на північ від основної магістралі, споруджується роз'їзд Якутський.

Вічна мерзлота і підземні води завдавали будівникам магістралі багато непередбаченого клопоту. Але люди виявилися сильнішими, і величезний коридор завдовжки триста і глибиною 27 метрів розітнув гірський хребет. Будівники траси назвали це місце скельними воротами Якутії. Саме через них прибуде в автономну республіку перший поїзд.

Сьогодні до роз'їзду Якутський прикута основна увага молодих будівників БАМу. Бригади управління «Бамколібуд» та «Бамбудмеханізація» борються за те, щоб 29 жовтня, в день народження комсомолу, укласти на межі Якутії останню ланку колії.

Поряд з роз'їздом, на вершині хребта, здійнялись у небо дві 20-метрові стели. Це — монумент будівникам БАМу, який відкриють у день прибуття сюди першого поїзда.

Д. БУБЯКІН:

Якутськ.

«А ВИ ЛЮБИТЕ МУЗИКУ?»

Під такою рубрикою «Молодий комунар» умістив матеріали, в яких було піддано критиці керівників шкіл та Ленінського й Кіровського районних відділів народної освіти міста Кіровограда за недостатню роботу по музично-естетичному вихованню учнів та слабкі зв'язки в цьому питанні з обласним відділенням музичного Товариства УРСР.

Лише після повторного нагадування завідувач миском М. М. Ніколаєнко повідомив:

«Для рішучого поліпшення цієї роботи миском відділ народної освіти зобов'язав завідувачів районів до 15 вересня наступного року скласти для кожної школи графік проведення лекцій, концертів та бесід про музику для учнів, спільно з директорами шкіл продумати і визначити їх тематику з урахуванням вікових особливостей дітей і рекомендувати її обласному відділенню музичного Товариства».

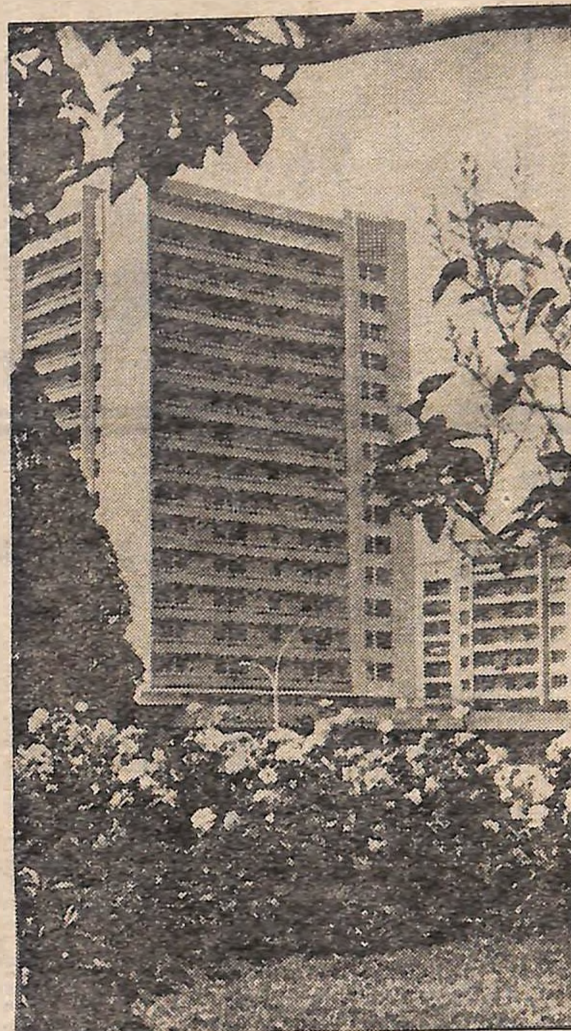
Датований цей лист 16 вересня. Надійшов він до редакції 18 жовтня, тобто через місяць. «Залежався». До речі, більш зрозумілою стає «гра в мовчанку», яку досі веде завідувач Кіровським районом В. П. Лозовий. Несолідна, слід визнати, гра.

Та не тільки в цьому проблема. «Молодий комунар» зумисне наводить відповідь М. М. Ніколаєнко майже

повністю. І підкреслює: перед нами, шановні товариші, чистої води відписка, за якою стоїть формальне ставлення до справи. «Рішуче поліпшення» ще до 15 вересня зумовило зобов'язання для завідувачів районо. А який стан справ сьогодні? Хто, де, коли проводить уроки музики в школах обласного центру? Крім того, як дізналася редакція, «завідувачі районо... спільно з директорами шкіл» не «продумували» і, тим більш, не «визначали» тематики лекцій та бесід про музику. Вони просто погодилися з тими формами роботи, які їм запропонували музикознавці.

З'ясувати істину нам допоміг відповідальний секретар обласного відділення музичного Товариства УРСР В. Г. Ворона. Він розповів, що вже налагоджено безпосередні зв'язки з провідними музикознавцями і студентами музично-педагогічного факультету педінституту і музичного училища, із самодіяльними вокально-інструментальними ансамблями. Залучено до участі хороших колективів та оркестри народних інструментів. Добра справа зрушила з місця, вже є перші схвальні відзиви про уроки музики в школі.

По містах Радянської України

Молодіє місто Ворошиловград. Споруджуються нові будинки, виростають цілі квартали. Щороку тисячі родин ірландиків міста поселяються в нові квартири.

На фото: новобудови Ворошиловграда.

Фото Р. АЗРІЄЛЯ.
(Фотокроника РТАУ).

НАРОДЖЕНО
В ДЕСЯТІ
П'ЯТИРІЧЦІ

Швидкі крила

Почалися державні випробування пасажирського літака Як-42. Він призначений для перевезення 120 пасажирів на відстань до двох тисяч кілометрів. Швидкість польоту — більш як 800 кілометрів на годину. Ці характеристики визначають призначення літака: він має працювати на близьких магістральних лініях Аерофлоту. Машина однак впевнено «почуває себе» і на бетонній смузі великого аеропорту, і на ґрунтовому полі маленького аеродрому.

Перша черга стала до ладу

Державна комісія прийняла в експлуатацію першу чергу Кишинівського заводу побутової хімії. Вже цього року тут буде освоєно випуск нових засобів для прання і вибілювання тканин миття скла, оновлення меблів та інших робіт. З виходом на повну потужність підприємство щороку випускатиме більш як 20 тисяч тонн продукції. Завод стане одним з найбільших у країні підприємств побутової хімії.

(ТАРС — РТАУ).

У ПРОЦЕСІ будівництва комунізму все більшого значення набуває комуністичне виховання трудящих, яке, поряд з формуванням нових рис людини, передбачає подолання пережитків минулого в їхній свідомості. Не останнє місце серед цих пережитків, що збереглися у частині радянських людей, займають релігійні забобони — різні обряди і свята, які становлять невід'ємну частину кожної релігії, бо вони є одним із засобів поширення реакційних релігійних поглядів.

Спостереження за тим, хто з радянських людей відзначає релігійні свята, приводять до висновку, що мотивація додержання такої традиції у різних груп населення неоднакова. Окремі радянські люди виконують різноманітні релігійні обряди і відзначають свята скоріше всього за звичкою, за традицією. Святкують, бо і діди, і батьки святкували.

На жаль, є й такі, які вважають себе безвірниками, але до релігійних свят ставляться по-примиренському, байдуже, а інколи й самі беруть у них участь, чим, по суті, мимоволі, непомітно підтримують церкву.

Звідки ж і чому появились релігійні свята і що вони дають людині?

Давайте згадати, як усі служители церкви протягом віків твердили і продовжують твердити, що релігія вічна, бо сам бог створив світ, землю, людину і встановив для неї різні обряди і свята. Визначені богом дні свят є священними, а дотримання свят — обов'язком. Згідно з поясненням отців церкви, бог створив людину такою розумною істотою, якою вона є і в наш час. Але ж ні. Коли люди менше знали, заявляли самі віруючі, і розповідають про те, якою важкою була для них праця десятки років тому, а тепер машини, медицина, освіта, космос. Люди з кожним роком стають розумнішими, категорично твердять самі віруючі. Задумайтесь! Виходить, що десятки років тому люди менше знали, отже, сотні років тому вони знали мало, а тисячі, десятки тисяч років тому? Напевно, це був той час, коли людина дуже і дуже обмежене уявлення мала про навколишній світ, про явища природи, про своє власне життя і власну природу.

Так ось у той далекий від нас час, учить марксистсько-ленінська наука, люди не могли правильно відображати і сприймати навколишній світ, а тому спотворювали його, перекручували у своїй уяві. Особливо це стосувалося тих сил, які, так би мовити, панували над людиною (землетруси, повені, бурі, грім, блискавка).

Майже цілковита безпорадність і страх перед незрозумілими силами природи поступово породжували у людей думку, що природу населяють якісь всепильні надприродні істоти, здатні або допомагати людям, або завдавати їм шкоди. Більше того, перші люди вважали, що ці надприродні істоти роблять це у відношенні

до людини навмисно, що вони, як і люди, мають свої наміри, бажання, настрої тощо.

Не дивно, що в таких умовах первісні люди хотіли віддячити добрим силам, докоряли недобрим силам і намагалися прогнати їх. І робили це різними магичними діями, молитвами, різноманітними обрядами.

Отже, віра в надприродні сили, а разом з тим і засоби впливу на них були породжені низьким рівнем розвитку як свідомості людей, так і економічної стороною пер-

Але роки йшли. Поступово, з далішим розвитком суспільства, обряди і культу стародавніх народів, які поклонялися сонцю, почали переносити в релігії, котрі виникли пізніше, в тому числі і в християнство. Хто з віруючих не знає, що на іконах навколо голови бога мають сяючі промені; відомо й те, що церкви будуються обов'язково вітарями на схід. Віруючі дуже добре знають про те, що різдво відзначають у дні зимового сонцестояння, коли дні найкоротші, а Івана Купала — в дні літнього сонцестояння, коли дні найдовші. Бачите, як усе зв'язано з тим, що відбувається в природі, зокрема із сонцем?

Думаю, що цікаво знати віруючим і про появу хрестовини, яка стала священною у християн. Річ у тому, що ко-

ми силами експлуататорського суспільства і тепер уже звертають свої погляди не до сил природи, а до образів неіснуючих «святинь», «спасителів», на яких і покладають надії на поліпшення свого життя.

Саме в таких складних умовах появилось християнство, а разом з ним і ціла низка релігійних свят, присвячених Ісусу Христу. І в ці свята активно проповідуються смиренність і покірність перед експлуататорами, непротивлення злу, байдужість до земної несправедливості, з тим, щоб одержати віддачу після смерті, в неіснуючому загробному житті. Проповідь такої ідеології повністю влаштовує панівні класи.

Таким чином, у виникненні релігійних свят немає нічого надприродного, божественного. Їх виникнення зумовлене причинами матеріального, соціального характеру, рівнем економічного розвитку і свого часу, в далекому минулому, було історично законним.

З появою класового суспільства релігія та її свята пристосовуються до умов панування експлуататорських класів. Релігія захищає і зміцнює їх панування, вимагає від трудящих покірно нести тягар земного життя, освячує капіталістичний лад, приватну власність, узаконює поділ людей на багатих та бідних, який нібито встановлено богом, всіляко відвертає трудящих від боротьби за справедливий суспільний лад.

Тісно пов'язані з реакційною суттю релігії її свята, в процесі яких утверджуються необхідність страждати на землі, страх перед богом, пікірність земного життя, повна залежність від бога. Саме цьому присвячені культові обряди Христа: такі, як говіння, привчання, поклоніння іконам, хангельські співні та інші святкові ритуали, які проводяться в урочистій обстановці при пишній церемонії зі співами, обрядами, що викликають духовний інтерес і дають певне естетичне задоволення. Ось цей бік релігійних свят найбільше завбає віруючих.

Хочеться, щоб віруючі знали й про те, що християнські свята у нас, в Русі, виникли порівняно недавно — близько тисячі років тому. Не дуже радо сприймали їх стародавні слов'яни, тож князі, бояри, царі примушували їх молитися Христу і богородиці. Так що існуючі нині християнські свята прижилися доволі.

Правда, християнська церква пішла на хитрощі і почала переносити християнські свята на ті дні, коли народи Русі відзначали свої, народні свята, пов'язані з явищами природи. Не дивно, що нині в кожному християнському святі так багато елементів народного, дохристиянського, зокрема масові гуляння, радощі, ігри, гадання, чаклування.

Релігійні пережитки в цілому і релігійні свята зокрема заважають людині оволодівати науковими знаннями про оточуючий нас світ, затемнюють її свідомість, відвертають від важливих питань комуністичного будівництва.

П. РЯБОЙ,
лектор товариства «Знання».

Вірую, бо не знаю

ЗВІДКИ ВЗЯВСЯ ХРЕСТ?

Виникнення і суть
релігійних свят

вісного суспільства, обмеженістю знань, поірним безсиллям, страхом перед силами природи.

Щоб схилити ці сили на свій бік і цим самим забезпечити успіх у щоденному господарюванні, люди виконували різні обряди, щоб вплинути на надприродні сили. І ось тут виникає цікава деталь:

обряди і магичні дії виконувалися не коли заведено, а у важливій в господарському житті періоді — перед виходом на полювання, на рибальство, на початку весняних польових робіт, перед вигоном худоби на пасовисько, по закінченні збирання врожаю тощо. Ось ці дні найактивніших молитв та обрядів поступово виділились і з часом перетворилися в релігійні свята.

Зі сказаного неважко зрозуміти, що зміст релігійних свят різних народів зводиться до обожування астрономічних та атмосферних явищ (прихід весни, літа, зміна місяця, збільшення дня), різних виробничих процесів. Спробуємо підтвердити це прикладами.

Відомо, що життя людини, її благополуччя залежало від сонця і вогню. Стародавні народи й створили образ бога сонця, а для нього встановили спеціальні свята. У єгиптян богом сонця вважався Гора, у римлян — Аполлон, у персів — Мітра. Напевно, не всі віруючі знають і про те, що в нашій країні ще й тепер деякі наші покланяються сонцю як божеству.

Первісна людина відкрила спосіб тертя двох палиць добувати вогонь, це справило величезний вплив на її життя: вогнем вона зігрівалася, на вогні варила їжу, вогнем оборонялась від хижих звірів. Не дивно, що людина не тільки створила собі бога вогню, а й зробила божественним сам інструмент добування вогню: дві дерев'яні палиці, які людина терла одну об одну, були розміщені хрестоподібно, що дало підставу для виникнення культу і поклоніння хресту.

Стародавні народи наділяли божественними властивостями такі явища, як грім, блискавка. Ось для них вони й створили богів: у слов'ян — Перун, у греків — Зевс, у римлян — Юпітер, а в християнстві ним став Ілля-пророк. Займаючись землеробством, люди в різні пори року поклонялися різним рослинам і польовим духам родючості.

Навіть ці наведені приклади свідчать про те, що спочатку свята були складовою частиною господарського життя первісної общини. Без спеціальних церемоній, які влаштовувались у дні свят для догодження духам та богам, люди не наважувались робити нічого важливого в господарстві.

З виникненням класового суспільства над людиною нависло панування стихійних соціальних сил, які викликали страх і паніку. Надприродні сили (надмірна експлуатація, голод, холод, безправність, злидні). Трудящі маси змирилися зі своїм безсиллям перед грізна-

ДИСКУСІЙНИЙ КЛУБ „МК“

ЛИСТ матері до редакції, надрукований у газеті 12 жовтня, не може залишити байдужим жодного читача. В ньому, листі, — горе, відчай жінки, яка втрачає духовний вплив на свою дитину.

Я — педагог, тож душею розумію критичність становища. Мати просить допомогти «доброю порадою». Але ситуація досить складна, щоб з педагогічної і психологічної точок зору можна було її проаналізувати, оцінити і дати відповідні рекомендації.

На мій погляд, винна сама мати. В тому листі вона нещиро розповідає про ті умови, в яких іще з дошкільного віку формувалися задатки майбутнього характеру дитини. До того ж неясно, який конкретний вплив матері, батька (якщо він живий) у вихованні сина, які взаємовідносини між ними і хлопчиком.

Скромних фактів, викладених у листі, не досить. Та й вони сумнівні, бо відчувається суб'єктивний підхід матері до сприйняття порад педагогів школи-інтернату, а пізніше й педагогів «звичайної школи». Це породило недовіру, пілзору до вихователівського колективу, призвело до небажаної реакції на спроби у взаємній розмові знайти правильний підхід до дитини, намітити єдиний план впливу на її особистість.

Конфронтація матері, яка без батька виховує двох хлопчиків, до того ж зайнята на виробництві, з педагогами школи, значущою, не могла дати позитивних наслідків у вихованні навіть «здійсного хлопчика».

Видатний радянський педагог, наш земляк В. О. Сухомлинський застерігав: «Якщо дитині в навчальні всі дістається легко, у неї поступово виховується лінивість думки, яка розбещує людину, формує в ній легковажне ставлення до життя». І тут же він додавав,

що розвивається лінивість думки найчастіше в молодших класах.

Саме в цих словах — пояснення лиха матері, яка у найвідповідальніший віковий період дитини недостатньо займалася її вихованням.

Та не буду дорікати жінці, у якої так склалася доля. Готових педагогічних «рецептів» також не

Знаємо до зауважень учителів, глотаючи матері та батька сприйняти тому, що учень сів на шлях правопорушень. Тоді на засіданні батьківського комітету ми заслухали матір про методи виховання в сім'ї, її думки про школу. Пояснили хибність поведінки, зажадали змінити ставлення до вчителів. Учителі та батьки запропонували систематично контролювати поведінку, навчання, вільний час Валерія. І мати зрозуміла помилку, стала сумлінно допомагати вчителям.

І в другому класі Ігор ще не побудував цієї опіки. Тому він міг зазісти під парту, коли вчителька викликала його до дошки, галасувати коли заманеться, вискакувати з класу під час уроку, впадати в істеріку. Більше того, появилася манія переслідування. Ігор почав тікати з уроків. Батьки втратили всякий вплив на сина, а той бездушно ставився до їхніх переживань. Помандрував до Харкова, аби не бачити школи.

Батьки згодні з порадою педагогів віддати хлопця в школу-інтернат.

Зміна колективу, відсутність зайвої опіки дали бажані наслідки. Ігор повернувся зі школи-інтернату до свого колективу, нормально закінчив четвертий клас, учить в п'ятому.

Тепер його батьки з повною довірою звертаються по поради до вчителів і виконують їх.

Як педагог, вважаю, що школа не має права збуватися «лажких» учнів. Як батько, не сумніваюся б у добрих намірах педагогічного колективу, директора школи і виконав би їхню пропозицію.

Бити дитину не слід. І на ласку не всі реагують однакою. А от «ключ до душі дитини» справді треба підібрати.

Найкращим засобом для цього є суспільно корисна праця, трудові доручення в сім'ї, вимогливе ставлення до навчання дитини, розумний систематичний контроль, зацікавленість її духовним світом, особистий приклад. Необхідно навчати жити інтересами дитини, спрямовувати коло її потреб, не залишатися байдужим до емоційних збуджень. Лише за цих умов можна знайти «спільну мову» з нею.

В. ТЕРЕХОВ,
директор середньої школи
№ 22 м. Кіровограда.

ЗНАЙТИ «СПІЛЬНУ МОВУ»

• ДІТИ ВАШІ —
ЧИМ КЛОПІТ?

можу запропонувати. Наведу кілька прикладів зі своєї педагогічної практики, що якоюсь мірою, можливо, примусять матір замислитися над пережитим і знайти вихід зі скрутного становища.

Валерій прибув до п'ятого класу з Маловисіського району. З перших днів хлопчик дав зрозуміти вчителю, що він не згоден з їхніми вимогами. Поводився вільно, зухвало. Кричав, слабкіших, залишав уроки, погано вчився.

Спроба з'ясувати через батьків причини негативної поведінки учня привела до того, що мати в присутності Валерія критикувала «непедагогічні» дії вчителів, котрі нібито зводять наклепи на її дитину, присікуються, ображають хлопця зауваженнями, яких він не заслуговує.

Валерій змінювався, як кажуть, на очах. Закінчив восьмичку, здобув спеціальність у технічній школі. А з військової служби прислав своїм вихователям листа-подяку за те, що не дали схитнути, вчасно допомогли стати на вірний шлях. Хіба це не подяка й матері за те, що переборолла в собі егоїстичні почуття, повірила вчителю, допомогла школі у вихованні своєї дитини?

А ось інший приклад. Ігор з першого класу не міг звикнути до норм і правил колективної поведінки. Займав, безпідставно турботу про нього в сім'ї духовно спустошувала дитину, позбавляючи її почуття міри і самоконтролю.

ТВОРИ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ

ДІАЛОГ ІЗ ЧАСОМ

Мабуть, не випадково свою нову збірку лірики Віктор Корж назвав «Літочисленням». Справа не тільки в тому, що рано чи пізно для людини настає мить, коли нестримний плин часу особливо відчутний. «О часе, часе! Що ти з нами дієш!» — із сумом, а то й відчаєм інколи думає людина.

На самоті. Німа ріка і ти... Несамохіт знов мислять по древу. І гірко розумієш мудрість древно — авжеж, у річку діліть не ввійти.

Однак ці рядки В. Коржа зовсім не песимістичні. Адже було сказано: «на самоті». Залишаючись наодинці з собою, людина стурбована питаннями, відповідей на які шукатиме довіряючись мудрості древніх книг, шелесту старого саду, замріяності річки. А надто коли це поет.

Про що ж пише Віктор Корж? У його збірці — плач білоруських хлопчиків і дівчаток, закатованих фашистами, що перегукується з голосами дітей з українського села Минківки, загиблих по війні від німецької бомби:

Прощайте, роси на левадах,
прощайте, трави запашні,
прощайте, тихі кобзи
райдуг,
прощайте, ясноті дні.
Речитативне «прощайте»

ЗАВЯТІ, БО ДІВЧАТА

У консервному цеху Аджамського харчокомбінату зайняті переважно молоді дівчата. Ставши на трудову жовтневу вахту, харчозики працюють наполегливо, завзято.

Днями цех сбиліла радісна звістка: колектив виконав свій річний план. До столу трудящих виготовлено 700 тисяч умовних банок консервів. Це заслуга всіх трудівників цеху. Але найбільш відзначилися у роботі маяки змагання робітниця Марина Цупрій, Олександра Прокутко, Ольга Гриценко, начальник цеху молода комуністка Софія Семирич та багато інших.

Т. СИДОРЕНКО.

Кіровоградський район.

те» створює атмосферу великого, незагойного горя, а крім того, емоційно загострює думку, точніше, сприйняття її. Немов і справді в тужному голосіні вітру, в чайній розпущі віддається той страшний плач.

У своїх поезіях Віктор Корж прагне до виразної конкретизації. Він часто звертається до древньої форми балади, особливо у віршах про героїчне минуле нашої Батьківщини. «Балада про острів русалок», «Балада про заповідальний лист» — це різні, але глибоко хвилюючі вірші про війну.

Та найкращі вірші у збірці «Літочислення», присвячені нашому сучасникові. Головним чином неслаский, але вдячний праці хліборобів. Лейтмотивом цих поезій є слова «На землі будь завжди при землі» (вірш «Пізнання заповідного слова»). В цих словах — і свербіжний наказ собі, постові, що живе в місті, і за браком часу, а іноді бажання, крім дистрофічних соняків на балконі, ніяких інших зв'язків з живою природою не має. Людина ж повинна завжди бути при землі, які б обов'язки в житті не виконувала. В чудовому вірші «Монолог хлібороба» є хороша думка, що ті, хто поліг у священному бою, мабуть, люблять землю ще більше, ніж той, хто сьогодні як свято, як веслу життя стрічає пору жнива.

Поле і степ... Ім укланяється поет у таких віршах, як «Сувидове поле», «Землероб», «Балада професійного болю» тощо.

Загалом збірка «Літочислення» — сплав розумної і змістовної поетичної розмови про думи хліборобські, про літаки в надхмарній висоті, про бентежний запах матіоли і чебрецю — всього того, що прикрашає щасливий день радянської людини.

В. ЛЕВЧОКО.

ВОЛОШКИ

Сині волошки... У чорній хустині
Бабця збирала у житі, мов зілля...
Тож зупинись, перехожий, на хвилину,
Каїти у неї купи своїй милій.

КУЛЬБАБА

Побіліла, відцвіла кульбаба,
Наче старість в сивині сама,
Ось ще трохи — й вітер поздуває
Сивину, що рано так прийшла.

Десь життя дорога загубилась.
Може, в полі в золотих житях?
З судженням в дорозі розминулась,
Де зустрінусь — не збачу ніяк.

Ой кульбабо, подруги чудові!
Як до щастя шлях знайти мені?
То вкажіть дорогу до любові,
Поки скроні ще не в сивині.

Таміла МОТОРНА.

ПРОБА ПЕРА ОСІННЯ ПІСНЯ

Милішої пори за осінь я не знаю.
Щоб помітити це, слід лише уважно
придивитися до чарівних змін у природі.
І побачити свою золотокосу красуню осінь.

Люблю дивитися, як відлітають птахи.
Кудись далеко-далеко... Перебудуть там
зиму і повернуться. Я їх зустріну.

Впізнаю!

А листя поспіталося — зелене з жовто-гарячим, червоним, рудим. Чітких колоритів уже не помітиш. Напівтопи жовтня м'які, приглушені.

Знову шумить холоднуватий дощик.
Глихенький вітерець роздмухує крапельки.
На лобі зависла на мить дощичка. Не
змахну її. Не порушу душевної пісні, від
якої на серці стало любо, спокійно. Усміхнувся — це ж привіт мені дощ поспітає.

„Слухаю осінню пісню. Здається, це — сон. Сон, від якого не страшно прокинутися“.

К. КРИЖАНІВСЬКА,
учениця Кіровоградського кулінарного училища.

ВЕЧІРНЯ ЗОРЬКА.

Фотохуд С. ФЕНЕНКА.

ЩО ВАС ХВИЛЮЄ?

ВІЗНА
ЛЕТУЧКА
«МОЛОДОГО
КОМУНАРА»
У
СВІТЛОВДСЬКУ

Як краще організувати соціалістичне змагання серед молоді? Яку допомогу в цьому має надавати обласна молодіжна газета? Чи цікаво «Молодий комунар» висвітлює багатогранне життя юнаків і дівчат області? Ці питання було обговорено на візній летучці газети у Світловдську.

Газетарі зустрілися із секретарями комсомольських організацій, активістами спілки, молодими робітниками та службовцями підприємств і установ міста, членами корпункту «МК». Інженер по соціалістичному змаганню Людмила Дерев'янка, секретар комсомольської організації заводу «Будконструкція» Федір Кришан, бібліотекарка Зінаїда Калиновська, вчитель вечірньої школи робітничої молоді № 2 Вячеслав Венцовський, головний заводчик чистих металів, керівник нашого кореспондентського пункту Сергій Тишко, перший секретар міському комсомолу Анатолій Діброва та інші молоді світловодці глибоко проаналізували ведення газетою актуальних тем сьогодення, висловили багато цікавих думок і пропозицій, які стануть нам, газетарям, доброю порадою в роботі.

Дякуємо вам, друзі!

НА КНИЖКОВУ ПОЛІЦЮ

Відділ «Література про комсомол» кіровоградського магазину «Пропагандист» поповнився новими книгами та брошурами:

Статут Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді. К., «Молодь», 1976.

ЛЕНІН В. І. Завдання Спілок молоді. Промова на III з'їзді РКМ 2 жовтня 1920 р. М., «Молодая гвардія» 1976.

СНІТЧУК М. Бойовий резерв партії. К., Політвидав, 1976. У брошурі розкрито форми і методи партійних організацій України по керівництву комсомолом республіки.

ДАВИДОВ А. Поїзд особливого призначення. Повість-хроніка Дніпропетровськ, «Промінь», 1976. Книга ця — розповідь про життя тих, хто працює на БАМі.

САВИЧ І. Юнь комунаріська. Художньо-документальна повість К., «Молодь», 1976.

Г. МАТВІЄНКО,
завідуюча магазином «Пропагандист».

ТРАГЕДІЯ ЛІВАНУ

ГРОМАДЯНСЬКА війна в Лівані, розв'язана правохристиянськими силами в квітні минулого року, продовжує бушувати, завдаючи все нових страждань народові цієї невеликої арабської країни. Десятки тисяч убитих, ще більше покалічених і тих, які втратили притулок, зруйновані міста, знедолені села, вищент розорена економіка — такою постає перед світом держава, яку європейці називали колись перлиною Близького Сходу.

Недавно в таборі фалангістів побував італійський журналіст Гідо Джерола. Він розповідає, що був вражений схожістю «програм» Жмайель з лозунгами, під якими виступав у роки громадянської війни в Іспанії ще один фашистський диктатор — генерал Франко. Закликаючи своє колектив неспадково розправлятися з «ворогами вітчизни», фюрер ліванських реакціонерів заявляє, що не закінчить боротьбу доки не знищить фізично «всіх комуністів та інших злих».

Наступові фалангістів протистоять Об'єднаний фронт демократів — членів прогресивної соціалістичної партії Лівану (ПСЛ) і борців палестинського руху Опору (ПРО). Цими днями голова ПСП К. Джумблат заявив про готовність прогресивних сил Лівану боротися із зброєю в руках за свої права, за права всіх трудящих країни.

Правителі Тель-Авіва робили все для того, щоб остаточно позбутися цих людей, бачачи в них потенціальну загрозу своєму халяпіванню в чужому домі. Жорстоко переслідуючи палестинців, які залишилися на окупованій території, вони водночас не раз піддавали варварським бомбардуванням і обстрілу з суші і з моря табори палестинських біженців в інших державах. І от тепер Ізраїль знайшов для себе союзників у Лівані в особі фалангістів.

Але і це ще не все. Кілька місяців тому проти об'єднаних сил ліванських патріотів і палестинців виступила Сирія, яка ввела свої війська на територію Лівану, що межує з нею. Як зазначається в опуб-

лікованій цими днями заяві Радянського Комітету солідарності країн Азії і Африки, «виходить так, що руками самих арабів здійснюється давній задум ворожих арабам сил. Фактично мова йде про підлив боротьби арабських країн за ліквідацію наслідків ізраїльської агресії, про серйозний удар по арабському національно-визвольному руху в цілому».

В умовах, що створилися, єдиний шлях до миру в Лівані — це шлях політичного врегулювання. У місті Ер-Ріяді, на арабському півострові, щойно відбулася нарада глав п'яти арабських держав: Сирії, Єгипту, Лівану, Саудівської Аравії і Кувейту. В нараді брав участь також лідер організації визволення Палестини Я. Арафат. Там було підписано угоду про припинення вогню в Лівані з 21 жовтня і про відведення військ воюючих сторін на позиції, які вони займали перед початком громадянської війни.

Однак, треба сказати, що ер-ріядська угода викликала підозру в прогресивних країнах Близького Сходу. Іракська преса, наприклад, висловлює побоювання, як би вона не стала «компромісом» за рахунок інтересів арабського народу Палестини і національно-патріотичних сил Лівану.

До того ж, щойно укладене перемир'я опинилося під знаком питання через позицію фалангістів, які відмовляються повернутися на вихідні позиції. «Ми хочемо скористатися з досягнутої переваги для того, щоб приступити до будівництва такого Лівану, який потрібен нам», — заявив П. Жмайель. — Наші люди повинні взяти в свої руки управління справами держави».

Таким чином, трагедія Лівану триває. Вона — прямий наслідок нерегульованості близькосхідного конфлікту, викликаного агресивною політикою Ізраїлю та імперіалістичних сил, що стоять за ним. По суті йдеться про змову імперіалістичних і реакційних сил, які намагаються відвернути увагу арабів від боротьби за визволення окупованих Ізраїлем територій і роблять спроби ввернути їх у вир незгод і міжусобиць. Єдиний шлях до миру в цій країні — це шлях політичного врегулювання, вирішення заінтересованими сторонами всіх існуючих між ними питань політичними засобами.

А. АЛЕКСАНДРОВ.
(ТАРС).

НЬЮ-ЙОРК

Власті Нью-Йорка оголосили про плани дальшого скорочення видаткової частини бюджету міста на 1977/78 фінансовий рік. Коли міські власті оголошують про чергову «економію» коштів, для тисяч муніципальних робітників і службовців це вірна ознака того, що вони можуть втратити роботу. Цього разу було повідомлено, що ново бюджетне скорочення призведе до звільнень ще 2,1 тисячі муніципальних службовців.

закладів ФРН не змогли в цьому році знайти роботу. Серед них, за офіційними даними, близько 4000 молодих учителів, 3500 інженерів, 1500 користів і 2000 економістів.

Зростання безробіття, невпевненість у завтрашньому дні призводять до дальшого поширення наркоманії серед молоді ФРН.

За даними журналу «Шпігель», з 1974 по 1975 рік кількість наркоманів серед безробітних юнаків збільшилась на 30 проц., серед дівчат — на 65 проц.

ЛОНДОН

Масові демонстрації протесту проти скорочення урядом витрат на соціальні потреби відбулися в ряді міст Англії. Демонстранти, в рядях яких були представники різних профспілкових і студентських організацій, вимагали також від уряду вжити дійових і невідкладних заходів по боротьбі з безробіттям.

ТОКІО

Майже на 70 процентів буде підвищено плату за квартири муніципальної і державної корпорації в японській столиці з грудня цього року. Чекають, що за прикладом Токіо найближчим часом підуть Осака, Йокогама, Кіото та інші великі міста країни.

Житлова проблема — одна з найбільш гострих в Японії. Останнім часом приватні компанії споруджують багато нових житлових будинків, але квартплата в них не по кишені трудящим. Вона в два-три рази перевищує місячний заробіток кваліфікованого робітника.

БОНН

Більш як 18 000 випускників вищих навчальних

ЗА МАТЕРІАЛАМИ

ТАРС, АПН І РАТАУ

планета

Десятки тисяч учителів, школярів і їхніх батьків із 40 міст і общин Нижньої Саксонії у ФРН виступили з вимогою переглянути плани уряду про скорочення видатків на освіту, що призведе до зменшення штатів викладачів та урізання в середньому на одну третину обов'язкової програми загальноосвітніх шкіл. Як повідомила профспілка працівників освіти і науки, на перше лютого цього року з 1800 підготовлених у Нижній Саксонії учителів тільки 180 дістали роботу.

На знімку: демонстрація жителів столичної землі Нижня Саксонія перед будинком міської ратуші. «Допоможіть нашим дітям!», «Урятуйте школярів!», «Криза освіти в Нижній Саксонії! Допоможіть!» — гласять написи на плакатах. Фото ЦБ — АПН.

ЗА ГІДНУ ЗУСТРІЧ З'ЇЗДУ ПТВ

В ці дні у В'єтнамі розгорнулося соціалістичне змагання молоді за гідну зустріч IV з'їзду ПТВ. В авангарді цього руху йдуть комсо-

мольці республіки.

Сто тисяч юнаків і дівчат, які працюють на транспорті, взяли зобов'язання перевиконати свої річні завдання, працювати у дні, які залишилися до з'їзду, по-комуністичному.

СОЮЗ

ЗМОВНИКІВ І ВБИВЦЬ

ШПИГУНСЬКЕ відомство США — ЦРУ — широко користувалося послугами мафії для здійснення своїх злочинних змов проти іноземних держав, зокрема проти волелюбної Куби.

Про нові факти співробітництва лизарів «планета і-кінджала» з верховодами злочинного світу повідомила недавню американську газету «Майамі геральд», що опублікувала витяги з книги Чарльза Грімальді «Грімальді: вбивця за контрактом». Грімальді — відома особа в американській мафії. Довгий час він виконував обов'язки найманого вбивці в чикагському відділенні цього синдикату злочинців, але останнім часом відійшов від «активної роботи» і заходився пописувати мемуари.

У своїй книзі Грімальді, зокрема, твердить, що він був присутній на секретній зустрічі свого колишнього боса, одного з ватажків чикагської мафії С. Дестефано з нью-йоркським «колегою», відомим гангстером С. Джіанканною. Останній намагався за дорученням ЦРУ завербувати Дестефано і Грімальді для участі в замаху на Фідела Кастро.

Джіанканна сказав гангстерам, що з ним зв'язалися «хлопці з ЦРУ, які обіцяли, що уряд ставитиметься до них по-особливому, якщо вони допоможуть здійснити один проєкт». ЦРУ викине найманого вбивцю на узбережжя Куби. «де на цей час усе буде підготовлено для операції». «Хлопці з ЦРУ обіцяли, що коли ви покінчите з ним, — казав Джіанканна, — то спокійно повернетесь додому і всі ваші майбутні справи будуть у порядку».

ку (штат Іллінойс) шістьма пострілами в упор було вбито Джіанканну. За словами Грімальді, це вбивство — справа рук ЦРУ, яке не хотіло, щоб стали відомими подробиці його змови з ватажками мафії проти Куби.

У книзі Грімальді повідомляється також про долю Джеймса Хоффа, відомого лідера впливової в США профспілки водіїв вантажних машин, який безслідно зник 30 липня минулого року в Детройті. Автор твердить, що цей профспілковий лідер підтримував тісні контакти з мафією і знав про змову ЦРУ та мафії проти Куби. За словами Грімальді, він виконував навіть роль «зв'язкового» між ЦРУ і лідерами злочинного світу, коли планувалася «кубинська операція». Хоффа мап постати перед однією з комісій конгресу в питанні про свої зв'язки з мафією. Тому його усеунили агенти ЦРУ.

Нью-Йорк.

В. БАЙДАШИН.

ЗЛОЧИН БЕЗ КАРИ

У масивному броньованому сейфі, що стоїть у кабінеті начальника паризького управління по боротьбі з бандитизмом комісара Белемена, серед секретних документів зберігається аркуш машинописного тексту, поділений на дві колонки. В кожній із них цифри, дати, імена і

прізвища, проти яких стоять помітки: вбитий, поранений, рідше — арештований. Ця дивна бухгалтерія відбиває історію війни між двома найбільшими гангстерськими бандами Парижа: Земмурів і Бакрі-Велла-Готье.

Війна спалахнула 13 березня 1973 року. Саме того пам'ятного дня удачливий бізнесмен Гі Пітуне, — а у своєму справжньому житті довірена особа Земмурів — Дадун, — не зміг підвестися із сидіння свого розкішного «мерседеса». Вбивство Г. Пітуне було першою ознакою того, що двом бандам стало тісно в Парижі.

Земмурі — «татко» Раймон і четверо його синів — появились в Парижі на початку 50-х років, а 1963 року «татко» обгородив перше велике підприємство в торгівлі з вином і нежитю кругленьку суму з прибутком уклав в організовану злочинність. Сьогодні Земмурі — це величезний злочинний синдикат.

До останнього часу в злочинному світі Франції ніхто не смів протиставитися волі Земмурів. І тому, коли зросла чисельність і зміцніла банда Бакрі-Велла-Готье, яку «татко» Раймон вважав наче як дочірньою компанією, заявила про свою «самостійність», загрозивши пострілами. Конкуренти зчепилися у смертельній сутичці.

Хоча поліція, за словами комісара Белемена, вживає всіх заходів, щоб зменшити злочинність, їй мало що вдається.

«За безсилля поліції французи платять страхом. Їм буває страшно ввечері на вулиці чи в метро, вони лякаються, коли дзвонять у двері їхньої квартири, вони бояться відправити дітей одних до школи». Цю картину, намальовану газетою «Фігаро», можна доповнити статистичними даними з доповіді національного управління поліції: 1974 року (дані за минулий рік поки що не опубліковані) у Франції скоєно 1 827 373 злочини, і щороку їх число зростає на 16 процентів. За останні десять років у 27 разів збільшилось число збройних пограбунків.

Залиді, масове безробіття, пропаганда насильства, яка розгнущається в кіно, на телебаченні і в пресі, — все це сприяє зростанню злочинності. І поки існують болячки капіталістичного суспільства, 106-тисячна армія французьких поліцейів безсила що-небудь зробити.

А. АНДРЕЄВ.

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград 50, вул. Пуначарського. 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ. г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.